

Hội Ngã

Tác Giả: Đoàn Văn Phi Long
Thứ Tư: 04 Tháng 11 Năm 2009 10:50

Viết cho đúng hội ngã là một vấn đề không đơn giản, làm như cách của một số người, dùng thì lại quá dễ dàng đối với một số người khác.

Có người không biết thì sao chứ có hai đề mà mình không làm sao như đề, người khác lại không thì thì đúng thì đúng đề có lỗi người không như hai đề này. Người khác không cần thì cách, chứ dùng một đề, thì đâu thì thì, do vấn đề dài với mình, nghĩ rằng cách không sao đâu, ai mà để ý. Vấn đề không chuyên môn về ngôn ngữ học- viết hội ngã còn chưa thông-nhưng thì các sách chưa nói ra hết các khó khăn của hội ngã, vì đa số viết theo nhãn quan của người miền Bắc, quá rành về chính tả. Khi dạy Toán, người học toán để thì đúng hay hay hay thì quá giỏi về toán, vì họ hiểu rõ những khó khăn, chứ viết của họ trở. Bài này viết, theo cái nhìn của người Nam, một phần dựa theo các thì cách do thân họ đưa ra, là bài khi đưa trong số nhiều bài về thanh điệu tiếng Việt.

Vấn đề: *Viết sai hội ngã vì là dân trí thức Tây*

Nhiều người cho là thì vì họ chưa từng trải Pháp nên viết tiếng Việt sai chính tả.

Giải thích: Các nhà văn tiếng chi, như nhóm Tự lực văn đoàn, ai mà không học trí thức Tây, thì mà họ viết tiếng Việt đâu có sai. Vậy không phải chỉ có Tây, mà cả Ta cũng thì.

Vấn đề: *Chưa thông thạo dùng hàng ngày mà cũng viết sai*

Nhiều thì, nghe hàng ngày của các bạn, nói hàng trăm lần, để học cách của bạn, viết hàng mấy lần, bạn sẽ sai hàng ngàn lần mà chưa ng nào thì thì, sai vấn đề sai hội ngã.

Giải thích: Thì sao tiếng Anh, tiếng Pháp chưa nào cũng dài thòng, âm thì t k l, nói gì ng kh t mũ (Pháp), n o nh bóng (giọng Ảng lê), cà gi t nh xe th m (giọng HongKong), cà x t nh xe l a ch y (giọng Nga), r r trong c h ng nh b hen suy n (giọng Bắc M), lú lo dích c l i (giọng Japan trong phim Monkey magic), giọng Si Hà Nút của một số vùng VN, mà ít khi quen, trong khi chưa có hai đề quen mà không như. Thì nghĩa là thì nào?

Hội Ngã

Tác Giả: Đoàn Văn Phi Long
Thứ Tư: 04 Tháng 11 Năm 2009 10:50

Lý do là tiếng Anh Pháp không có dấu, chữ c n nh âm tiết, vì th còn rắng nh đ c, còn h i ngã thì ch khác t n s , mà t n s có th b n nh h ng c a nhi u y u t , nên r t khó nh , ph i nói là không th nh n i m i đúng.

V n đ : *H c càng cao càng d t h i ngã*

Gi i thích: Chính t là môn b t bu c ti u h c, nên ai cũng ph i rắng nh , không nh thì b ăn h t v t l n, nh ng khi lên Trung H c và Đ i h c vì còn r t nhi u môn khác đ h c, nên chính t tr thành th y u, nh t là h i ngã. Chính c m y th y môn Văn không ch m đi m h i ngã, nên h c sinh t t quên h t v n li ng Ti u h c. Lên Đ i h c i càng tho i mái h n n a. T i n sĩ, Th c sĩ, Bác sĩ, K s và c giáo s , không-B c, mà vi t không chính t , và nh t là sai h i ngã, m i là đi u k l . Vài công ty ở Saigon, khi tuy n ng i, b t làm đ n vi t tay đ ki m soát chính t . Vi t sai chính t là cho vào thùng rác vì b nghi ng v trình đ .

Nh v y là ch có ng i B c, ng i m i v a h c h t ti u h c là đ c h ng l i, còn dân khác t t nghi p Đ i h c coi nh ra rìa. Công ty có c b s p ti m vì nh n ng i không đ trình đ .

V n đ : *Không th nh đ c h i ngã.*

Vì không nh h i ngã nên có ng i cho mình có trí nh kém; có ng i cho là b nh (memory) c a mình b tr c tr c, không ch u l u gi đ ki n; có ng i cho là t i già tr nên lù khù; có ng i nghi ng mình m c b nh si kh ng i già.

Gi i thích: Không nh không ph i t i mình già, mà t i vì h i ngã quá ph c t p không m t ai có th nh h t đ c, tr phi là ng i B c. Có l i khuyên các b n, nh đ c t i đâu hay t i đó, nh ng đ ng c g ng thái quá có c đi nhà th ng Ch Quán.

V n đ : *Sách ch đ n h i ngã có giúp ích nhi u không?*

Gi i thích: Hải thanh đ vi t đúng các t láy đ c m t nhà th tóm t t b ng hai câu th sau

đây:

*Chị Huyền nắc nể ng ngã đau
Anh Sĩ c không h i m t câu đ c là.*

Chị có 4 t mà ph i đ t th đ nh , th thì h ng trăm, có th lên c ngàn t khác, thì ph i gi i quy t nh th nào đây, ch ng l ph i đ t th ki u L c Vân Tiên?

Khi đã nói đ n m o t c ph i ng n g n, ch vi t nguyên c m t cu n sách vài trăm trang đ ch đ n h i ngã cho thiên h thì còn gì là m o, sách nghiên c u thì có.

Ng i vi t sách qui t c h i ngã không th y đ c cái khó khăn c a ng i mi n Nam, không bi t đ c ph ng pháp tân ti n đ h c m t sinh ng , không am t ng phát âm mi n khác, nên nêu ra h ng lô qui t c, h ng trăm t có h i ngã ph i h c thu c lòng, và tin r ng ai cũng nh đ c.

Không ai có th nh đ c nhi u nh th . C cho là nh đ c đi, nh ng nh đ c bao lâu, vài ngày hay vài tu n?

V n đ : *Software s a chính t ra sao?*

Gi i thích: Có khá nhi u software khá hay đ s a chính t ti ng Anh, nh ng có r t ít cho ti ng Vi t- có th đ m đ c trên đ u ngón tay. H n n a l i không đáng tin c y l m vì nhi u t s a tr t l t, có l có ít chuyên gia chú tr ng đ n ti ng Vi t, hay cho ti ng quá đ h c, h c ch ng hai tháng là vi t đ c ngay, nên không c n ba cái ph n m m l nh k nh này.

V n đ : *Dùng t đi n đ tra h i ngã đ c không?*

T đi n cũng không 100% chính xác. Có khi cùng m t t mà t đi n này vi t khác t đi n kia.

Hỏi Ngã

Tác Giả: Đoàn Văn Phi Long

Thứ Tư, 04 Tháng 11 Năm 2009 10:50

Từ điển, các từ điển do chính quyền phát hành, thì u các từ điển c cho là địa phương (miền Nam, Trung), các từ kỹ thuật hiện đại, các tiếng lóng, các tiếng Tây, từ Internet, phone text, phim từ p...

Từ điển cũng chỉ là một trong những phương tiện để viết chính tả, những từ điển cũng không thu thập từ cho lắm, vì quá chậm, cần viết một chút để kiểm tra từ điển một chút mỗi phút, như thế đâu còn những mà viết.

Vấn đề: Cần theo dõi nói mà viết hỏi ngã.

Có người cho rằng viết hỏi ngã rất dễ, cần làm theo giọng người ta nói, từ nào lên giọng là dấu ngã, từ nào xuống giọng là dấu hỏi.

Giải thích: Những làm thế nào khi viết luôn luôn có người đứng bên để nhắc nhở, không làm mình đi đâu cũng có một ông kè kè đi theo nhắc nhở? Mà ai nhắc? Ông này là người Trung hay Nam thì không khác nhau.

Vấn đề: Hỏi và ngã khác nhau ra sao?

Giải thích: Ít ai phân biệt rõ ràng hỏi ngã khác nhau như thế nào. Để hỏi mà ông bạn thân người Bắc thì người người khác. Các dấu biểu thị thanh sắc phát xuất từ miền Bắc cũng không cho ta một ý tưởng nào rõ ràng, vì rất lờ mờ, sai sót, và mỗi người trình bày một khác. Các mẫu ghi âm giọng nói từ Internet thì cũng không đem đến kết quả quan trọng, vì khác đây là phát âm lý tưởng, chỉ có trong một nhóm nào đó trong quá khứ, khác với phát âm hiện tại của người Hà Nội cũ và mới. Đa số cho rằng tiếng có dấu (~) thì có âm dài và cao, tiếng có dấu (?) âm ngắn và gục.

Dấu ngã là falling-rising tone, nghĩa là từ xuống rồi lên cao hơn các sắc, nên thanh sắc bắt đầu bằng âm thấp rồi lên cao hơn các sắc, hỏi khác dấu hỏi miền Nam vì dấu này ngắn và thấp hơn sắc. Ví dụ chữ phát âm đúng phải là a ố Á (creaky, đầu từ ngắn từ đầu lên và âm đầu to lên). Thanh ngã kiểu này có thể là rất hiếm vì dò hỏi mà anh bạn thân người Bắc thì người nào cũng ngớ ngác.

Hỏi Ngã

Tác Giả: Đoàn Văn Phi Long

Thứ Tư, 04 Tháng 11 Năm 2009 10:50

Đ u h i mi n B c là low falling-rising tone nghĩa là t p (huy n) xu ng th p h n n a r i b t lên m t chút. T n s th p thì ph i phát âm t trong c h ng nên c ng đ quá nh , coi nh cái đuôi b nu t m t. Vì r t khó phát âm và không đ th i gi kéo dài nên thanh h i nghe g n nh n ng. B l n ch , n ng ph i tr i lên tr thành không đ u.

Thanh b , đúng phát âm lý t ng mi n B c, ph i là bà á, nh ng đa s phát âm thành b .

Câu “Ông t T t t” nghe g n nh là “Ông t T t t”.

Xáo tr n h i ngã không thay đ i nghĩa

Khi ng i B c nói, nhi u t có th b đ i tông. N u lên gi ng là ngã, xu ng gi ng là h i, vì b nh h ng b i các âm đ ng k bên, b i tâm tr ng ng i nói. Vui hay bu n, nghiêm tr ng hay th th , th th thì th m ho c la hét, đ u có nh h ng đ n âm đ i u, và nh th làm nh h ng đ n đ tr m b ng c a ti ng nói. H n n a, các thanh đ i u mi n B c hi n nay đ u l l ng, nên có th bi n đ i y nh ti ng BK, nghĩa là hài thanh, ch ng nh ng áp đ ng cho t láy, mà còn áp đ ng cho h m bà l ng th khác.

Ph n đ i tho i d i đây nghe l m đ c, xin đ ng s a chính t vì c ý vi t theo gi ng nói, đ u ng là lên tông, đ u h i là xu ng tông.

Ăn tr m, nói kh v i đ ng b n, xu ng gi ng: M y có mang theo cái xà beng đ m c ng không h ?

Bà ch nhà la lên: Th ng nào mu n m c ng nhà bà th h ?

Đòi n , lên gi ng: Mà có trã t n cho tau không hã?

Hỏi Ngã

Tác Giả: Đoàn Văn Phi Long
Thứ Tư: 04 Tháng 11 Năm 2009 10:50

Con n xu ng g ng n n : Đ i ca cho em mai tr đ c không h ?

Bu i sáng v nói v i ch ng: C i t a cho con n i ch a?

T i l a t đ en, v nói v i b : Mu n c i thì c i nhanh lên, làm gì nh là r a v y h ?

B : Kh ch , c i nhanh th nào đ c nh ?

Phân biệt h i ngã không c n thi t

Lý do duy nh t đ c nêu ra, đ bệnh v c cho vi c duy trì h i ngã, là chúng làm phân biệt t này v i t kia, nh l khác l , b khác v i b . L p lu n này xem ra không v ng ch c cho l m, vì nói sai hay vi t sai h i ngã ng i ta v n hi u.

1. Nói: Ngay c mi n B c cũng phát âm khác nhau, dân Hà n i x a khác Hà N i nay, dân không-Han i l i khác dân Hàn i, Hàn i di c khác Hàn i x a...Không th b t ng i ta vi t theo m t nhóm nh đ n đ n b tuy t ch ng (theo cu c kh o sát c a Edmondson, ch có 50% dân mi n B c nói đúng h i ngã).

H i ngã không c n thi t vì dân Hàn i nói ng i không-Hàn i v n hi u, m c đ u h i ngã phát âm khác nhau. Lý do là m t t s làm sáng t b ng các t k bên, nh tr ng h p ch vi t. Ng i mi n Nam, ch dùng thanh h i g n nh thanh ngã, nói chuy n ng i B c có hi u không? V n hi u nh th ng, có khi còn hi u rõ h n khi nghe vài vùng mi n B c, nh nghe dân đ o Cát bà, ng i B c di c nghe dân Hàn i ngày nay. Nh l i h i x a khi h c l p năm, kho ng 1948, thì đã có b n thân là ng i B c, con c a dân B c k 30 c o m cao su. T i này nói chuy n v i nhau r t bình th ng, không m t ai nói là không hi u, và cũng không phân biệt B c hay Nam, ch h i l là có m t th ng b n nói N thành L và ng c l i, tuy l tai nh ng v n hi u nh th ng. H i quê đâu thì tr l i là H i Đ ng, ngày nay m i bi t là vùng bi n ng i ta hay nói nh th . Xem ra nói l n x n h i ngã cũng không sao.

2. Chữ viết:

Nếu viết sai hay có ý xáo trộn hội ngữ thì người ta có hiểu không?

Viết hiểu như thế nào vì khi đọc, ta không mò từng chữ, nghiên cứu từng dấu mà lướt thật nhanh và bỏ óc để đón nhận các thông tin.

Đọc một chút là chúng ta nhập thần, hòa mình vào trong bối cảnh, vào các diễn biến, vào các nhân vật, và quên hết sự việc xung quanh, đôi khi thậm chí mình là nhân vật chính. Nếu đọc mà chú ý đến chính tả, văn phạm, hội ngữ, chêm câu thì sẽ bị ngắt quãng ngay lập tức.

Xin giới thích một cách thể hiện tùy theo thể điệu, thể kệp hay câu.

Từ điển: Đúng là hội ngữ sẽ làm phân biệt thể điệu với nhau. Bỏ khác bã, bỏ khác bão, bỏ y khác bở y, bỏ khác bở, bỏ ng khác bở ng, võ khác v, đ khác đ, kiu khác k, u, đã khác đ. Nhưng sự phân biệt này không thật cần thiết vì:

- Thể láy, không mang một nghĩa nào cả, thì cần gì phải phân biệt hội với ngữ?

- Thể điệu chỉ có một trong hai dấu cũng không cần phân biệt. Ta thấy có thể phôi nhễng không có ph, có thể giở nhễng không có gi, có phôi nhễng không phôi, có cở nhễng không cở, có thể nhễng không tủy. Vì chỉ có một dấu nên nếu có viết sai cũng không làm cho nhóm làm điều gì khác biệt.

- Thể điệu ít khi được sử dụng để phân biệt, trừ trường hợp hợp như bỏ ng ch, đở ng c, phân biệt với n, t, nh, Ng, ng, Đi, Ch, y, ho, c là thể điệu trong thể điệu Việt Anh, mà lại có viết sai hội ngữ, cũng không nhóm làm điều gì khác biệt vì đã có tiếng Anh kèm bên.

Hỏi Ngã

Tác Giả: Đoàn Văn Phi Long
Thứ Tư: 04 Tháng 11 Năm 2009 10:50

Hỏi xa, thỉnh thoảng tôi ngã tư có biển “Đường phép quố o phố i khi đèn đỏ” dài lòng thòng. Thúc mắt sao tôi viết quá dài trên mặt biển chỉ đường bé tí teo-không có trùng ngôn hay trùng ngữ, kể cả khi viết “sông Hồng Hà”, như mặt biển giờ giờ có ai đã nêu ra. Khi có dịp sẽ bàn đến.

-Đường chỉ, “Đèn đỏ đường quố o phố i”.

-Có thể thu gọn hơn “Đường quố o phố i”, mà không sợ nhầm lẫn vì ngã tư thì chỉ có đèn mặt biển thôi.

-Có thể ngắn hơn chút nữa không?

-Đường chỉ, “Đường quố o phố i”, vì đèn xanh là đường nhiên, còn đèn đỏ là đường phép, cả hai trường hợp đều đúng.

-Có thể thay đổi chút xíu nào nữa không?

-Đường, “Đường quố o phố i”, vì chỉ có mặt biển mang dấu hỏi nên tôi có viết phải cũng không sợ nhầm lẫn với cái gì khác.

Dùng dấu hỏi thì gọn nhất

Bàn ra hỏi xa, xin tiếp tục vấn đề còn đang dở dang.

Hỏi Ngã

Tác Giả: Đoàn Văn Phi Long

Thứ Tư: 04 Tháng 11 Năm 2009 10:50

T ghép: không cần phân biệt hỏi ngã, vì không thể nhúng m l n đ vào c nh vào t ghép, mà các từ này chỉ m đa số, khoảng 95% tiếng HV và 70% tiếng Nôm.

Bổ chú t, nếu có viết sai thành bã chú t đi nữa, thì làm thế nào nhúng m v i bã mía cho đ đ c. Tiếng t, b o b i khác giông bão, đôn b y khác b y thú, thô b khác bĩ c c, b ng l c khác v i b ng nhiên, con đ a khác cái đĩa, máy đ khác đ p đ . Cũng có trường hợp, nhúng r t hi m, là t ghép nói sai số làm l n l n v i t khác, nhúng ch ng l và ch n l .

Câu: hỏi ngã không cần thì t vì toàn b số b túc cho nhau.

Câu “ch ng l anh ta ch i ch n l” đ u cho có đ i thành “ch n l anh ta ch i ch ng l” thì tin ch c là ai cũng hiểu đ đ c.

M i t số đ đ c làm cho rõ ràng hơn nh t k bên, nh vào m t ph n hay nguyên m t câu. Viết không đ u trên Internet còn rắng đ đ c, hu ng h là ch sai hỏi ngã.

Viết sai âm thì khác. Nói “en không en tết đèn ng u ch a th ng đ a” thì không ai hiểu gì c . C th t ng t ng ch QN, dùng đ ghi phát âm c a dân miền này, đ đ c công nh n là chính th c thì viết gì số x y ra? Ai viết “ăn không ăn t t đèn ng i ch th ng đ” số b không đi m vì sai chính t .

Chúng ta không ph nh n là hỏi ngã nâng cao tính phân biệt t đ n và m t đ u đ ng đ n l , nh ng tính phân biệt này không thì t cần thì t, đ ng th i chính nó làm cho r t nhi u ng i, không-B c, viết sai tùm lum.

Đó là lý do t i sao hỏi ngã khó nh h n âm t t.

T đạo th i

Hỏi Ngã

Tác Giả: Đoàn Văn Phi Long

Thứ Tư:, 04 Tháng 11 Năm 2009 10:50

Thanh hỏi low falling-rising của dân không-Hàn hỏi từ từ số biến mất và trở thành thanh ngang như dân Hàn hỏi, vì trong cuộc sống quá bận rộn, dân số càng ngày càng đông, sinh hoạt phải tăng tốc, nói phải nhanh mới kịp đà, không có thời gian kéo dài nên phần đuôi góc lên số biến mất. Và chính thanh hỏi trong này đến lượt mình cũng biến đổi thành hỏi biến vì nhu cầu nguyên nhân như sau:

- Tuy là phân biệt được với ngã nhưng lại trùng với thanh ngang, được dùng này mất được kia. Thay vì có 6 thanh, rút cuộc chỉ còn lại 3 hay 4 thanh, ít hơn miền Nam.

- Hỏi trong mới nghe thì cũng bình thường, nhưng nghe lâu có cảm thấy nghe người nói biến mất mới, thì u hỏi.

- Người Bắc ngày nay có khuynh hướng dùng hỏi biến, nhưng họ có tiếp xúc thường xuyên với miền Nam. Chỉ có người Bắc di cư ra, người Bắc chưa vào Nam còn xài hỏi trong.

- Người trong Bắc lên miền Nam hay ở nước ngoài số không phân biệt được hỏi trong với ngã, mà thay biến vào đó biến hỏi biến. Các em này có gì nói lại, nghĩa là mất chút Bắc, mất chút Nam (có các âm R, Tr, W, Y đầu từ), mất chút Tây (nói các âm Fl, Bl, Dr...quá dài dằng), nghe rút lại tai, nghe nghễnh, do thường, và không gì ai. Các bạn có thể kiểm chứng lại biến cách nghe các câu trả lời, biến tiếng Việt, trong các cuộc phỏng vấn ca sĩ trả hay các cô thi hoa hậu.

- Khi muốn biến đổi 6 thanh tiếng Việt thì hỏi biến được số đổi thay cho hỏi trong, chúng tôi có cái gì không ở trong hỏi trong.

Nếu chỉ còn thanh ngã thì cần gì phải phân biệt hỏi ngã?

Giải thích

Quan niệm chung cho rằng dân Nam Kỳ thì bê bối hơn, Trung Kỳ thì còn khá mất chút, chỉ

BÉc Kå thì hoàn häo trong viãc sä däng häi ngä. Vì giäng cäa ngäi ta khi sinh ra vän đä “chuän” räi nên viãt đäng chính tä. Nhäng thä nào là chuän?

-Chuän là nói đäng. Không có phát âm nào đäng và cũng không có phát âm nào sai. Đäng hay sai là phäi có cái gì làm chuän đä có thä so sánh. Ngäi i BÉc dùng rät nhiäu tä Hán Viãt trong khi miän Nam chä dùng tiäng Viãt, và không có tiêu chuän nào đä cho là tä HV đäng hän tiäng näc ta. Bình Nguyên Läc viãt räng tä HV chä là tiäng Tàu nói sai giäng. Đäng väy, Pejing nói sai giäng thành BÉc Kinh, Zhongguä thành Trung Quäc hay Chzung Quäc, Yuänän thành Viãt Nam, Paris thành Bá le.â

-Chuän là phân biät räng các âm, nghĩa là ít tä đäng âm khác nghĩa. Miän BÉc có nhiäu âm tiät nên ít tä đäng âm, nhäng không có nghĩa là chuän hän tiäng Hán, tiäng Nhät. Mäi âm tiät tiäng các näc này có rät nhiäu tä đäng âm, có tä có hän mät trăm tä đäng âm nhä tä “Yi” tiäng Hán có khoäng 170 tä đäng âm, thä mà khi nói hay viãt thì hä vän hiäu nhau đäc. Đó là nhä cách dùng tä ghép và viãt dính läi trong phiên âm Latin đä ghi tiäng Trung Hoa, tiäng Nhät.

-Chuän là phä biän nhät nghĩa là có tä sä dân nói nhiäu nhät. Phát âm ä đäo Cát Bà, ä bä bä Tuy Hòa, ä xä Quäng khá đäc biät, ngay cä dân bän đäa cũng không hiäu näi, không thä dùng đä làm tiêu chuän cho tiäng Viãt, không phäi vì sai, mà vì có quá ít ngäi sä däng.

Näu thä thì phát âm miän Nam đäng tiêu chuän nhät, vì phát âm miän BÉc chỉ mä đä 30%; miän Thanh Nghä Tĩnh chäng 15%; miän Nam chỉ mä 55%-träi dài tä Nha Trang đän Cà Mau. Nói miän Nam chuän hän thì häi läng ngän mät chút. Chuän phäi là mät cái gì khác.

-Chuän có nghĩa là đäc chính quyän công nhän. Đäu này không có gì đä bàn cãi vì có ngäi viãt räng phân biät đäu häi väi đäu ngä là qui täc chính tä Viãt ngä thäng nhät trên toàn quäc.

Täi sao chä có dân miän BÉc viãt đäng? Ai có thä mä quyän quyät đä nhä häi ngä?

Đây là vän đä mäu chät nhäng ít ai nói đän vì vô tình không biät, hay cä ý täng lä.

Hỏi Ngã

Tác Giả: Đoàn Văn Phi Long

Thứ Tư, 04 Tháng 11 Năm 2009 10:50

Không phải người Bắc viết đúng chữ QN, mà chữ QN được sáng tác theo phát âm miền Bắc, người từ các âm R, Tr, S. Vì thế, chữ QN thì u các âm W, J, ph Y đều u.

Không phải số c lờn, không phải từ điển chính thức, mà phát âm miền Bắc được dùng làm tiêu chuẩn cho chữ QN.

Bắt kỳ là họ nói như thế nào, đúng hay sai, chữ QN đều phải viết theo ý chang như thế. Thí dụ Washington, nếu ta viết đúng âm W như Wa Th như Đ, là viết sai chính tả. Còn nếu ghi sai W thành H như Hoa Th như Đ, thì lại đúng chính tả. Hawaii, nếu ghi đúng Ha wai yi là sai chính tả, còn ghi sai Ha oai di là đúng chính tả, thế mới kỳ. Ngay cả tiếng Nôm cũng thế, nếu viết đúng ng chú là sai chính tả, còn nếu viết sai thành ng chú thì lại đúng chính tả, vì từ điển dùng để u họ cho nghiêng ng, ng nón như ng dùng để u ng chú, ghi đúng theo phát âm lên giọng. Cũ như ng lờ kh, đ h ng nh ng đ b ng là thí dụ khác. Ngoài ra có nhiều từ miền Nam bỏ s a lờ cho đúng phát âm miền Bắc như m c c thành m c c, cù lờ thành cù lữ, lữ kh (viết lờ kh cũng đúng).

Và có hàng trăm từ bắt chước từ tiếng khác, ba họ xu ng giọng thành họ i, ba họ lên giọng thành ng, không theo quy tắc nào cả, cho đã cái miệng của mình như ng làm kh cho cái để u của người khác.

Người Nam và Trung, viết theo phát âm của mình, khác với miền Bắc, nên thường viết sai. Nếu có giọng thì khá mát chút như ng ph n đông viết mờ qu qu ng y như hi p sĩ mù đi c đi trong mua gió. Viết từ từ chính tả là chuyện tự nhiên, viết đúng mới là chuyện hiếm.

Người Bắc viết “Cô Lan lang thang, mới tám tuổi thì thân khóc m í, âm b ng b a bãi nhà c a” vì họ nói ý chang như thế “Cô La-n la-ng tha-ng, mới tám tuổi thì thân khóc m í, âm b ng b a bãi nhà c a”. Trong khi đó, người Nam viết “Cô Lang lang thang, mới tám tuổi thì thân khóc m í, âm b ng ng b a bãi nhà c a”, nói thế nào là viết thế y.

Thế thì sao dân miền Nam không dùng để u ng mà dùng để u họ?

Lý do là người Nam phát âm họ hay ng như nhau nên chữ dùng mới để u. Chữ dùng để u họ vì

Hỏi Ngã

Tác Giả: Đoàn Văn Phi Long
Thứ Tư: 04 Tháng 11 Năm 2009 10:50

liên sau câu hỏi là d (?), nên hỏi viết “h i” viết d (?), mặt cách đúng logic, và các d (u) ngã d (u) biến thành h i . Ng (i) Trung phát âm thanh h i và ngã thành n (ng) nên dùng d (u) h i y như ng (i) B (c) .

Chức viết không đúng c phải biến

Mặt ngôn ngữ hay chức viết mu (n) đúng c phải thông thì trình tiên là phải d (h) c, d (nh) , lâu quên, số c (t) c nào nói cũng nói đúng c, có thể nói nhanh (đ (l) ng tiếng cho k (p) , bắt chức c (d) dàng tiếng Anh Pháp (đ (nói cho cho đúng gi (ng)). Ngôn ngữ phong phú là do t (chính xác, phân biệt, rõ ràng, cấu trúc m (ch (c, ch (không phải là do số d (ng h (i) ngã quá phức (t (p, gây phiền (n) phức cho h (n) 70% trình số dân c (a) mặt n (c- mu (n) biến h (i) ngã khó c (nào, xin xem các bài k (.

Ch (Đ (i) Hàn thay th (ch (Hán; ch (gi (n) th (c (a) Trung Qu (c; tiếng Pháp b (tiếng Anh (n) l (t vì quá phức (t (p, là các g (ng số s (trình c (m (t, mà sao không th (y.

Khi viết ng (i) không- B (c ch (dùng có n (a) b (óc, phải còn l (i) dùng đ (ki (m) soát d (u, như th (đâu còn h (ng đ (mà viết. Viết như Bình Nguyên L (c, S (n) Nam v (a) hay v (a) không sai chính t (thì b (óc ch (c) phải có gì đ (c) biến t (.

Viết đúng chính tả là làm đẹp hình thức

Có ng (i) viết ch (có hình th (c, đúng chính t (, đúng ch (m) câu, ch (i) ch (, vòng vo tam qu (c, khó hi (u vì dùng t (chuyên môn- mặt cách vô tình hay c (ý- đ (không ai hi (u đ (c) mu (n) nói cái gì, nh (ng n (i) dung r (ng tu (ch.

N (u) viết cho b (n) bè thân hay v (con trong nhà đ (c thì mu (n) v (r (ng r (n) gì cũng đ (c, ng (c) l (i) n (u) viết cho ng (i) khác đ (c thì phải r (t) th (n) trình, trong chính t (nói chung và h (i) ngã nói riêng. N (u) không s (b (phê bình là có m (c) T (n) sĩ, Th (c) sĩ hay Bác sĩ mà viết trình chính t (. Các bài viết, biên kh (o, nghiên c (u) dù có công phu cách m (y cũng m (t) m (t) phải giá tr (đ (.

Đúng là r̄ng h̄i nḡ h̄i nḡ

Quý v̄ tr̄ng Tây thì nên vīt b̄ng tīng Anh Pháp coi b̄ d̄ h̄n r̄i ch̄ u khó tìm nḡ̄ i chuȳn d̄ ch̄ Vīt.

Không có ch̄ n̄̄ c nào, k̄ c̄ Anh, Pháp, ̄n, Campuchia, Thái Lào, và c̄ ch̄ Hán t̄̄ng hình, khi vīt c̄ m̄̄ i phút l̄ i ph̄ i dùng t̄ đ̄̄ n kī m tra h̄i nḡ. Và cũng không có ch̄ n̄̄ c nào, càng h̄ c cao l̄ i càng d̄ t- t̄ t nghīp Đ̄ i h̄ c vīt thua nḡ̄ i có trình đ̄̄ tī u h̄ c.

Cách vīt đúng chính t̄ : Trong khi ch̄ đ̄ i s̄ c̄ i cách, có th̄ vīt đúng h̄i nḡ b̄ng cách

-Áp d̄ng qui t̄ c không s̄ c h̄ i, huȳn n̄ng nḡ

cho t̄ láy. Nh̄ng v̄ i t̄ láy nào là c̄ m̄ t v̄ n đ̄ , n̄ u k̄ t h̄ p không đúng s̄ vīt sai. Thí d̄ rõ ràng, ro r̄, l̄ ng ̄ , l̄ l̄ ng.

-T̄ HV vīt h̄ i khi các ph̄ âm đ̄ u là Ch, Di, Kh và không có ph̄ âm đ̄ u nh̄ ̄ i, ̄ o...; vīt d̄ u nḡ cho khi ph̄ âm đ̄ u là D, L, M, N, V

-T̄ mīn Nam, Trung vīt d̄ u h̄ i.

Trên đây là qui t̄ c có th̄ nh̄ đ̄̄ c. Ph̄ n còn l̄ i, không th̄ nh̄ h̄ t đ̄̄ c, có th̄ gī i quȳt b̄ng m̄ t trong các cách đ̄̄ i đây

-S̄ d̄ng t̄ đ̄̄ n đ̄̄ n t̄ đ̄ tra c̄ u hay t̄ đ̄ng s̄ a ch̄ a, l̄ h̄n là sách t̄ đ̄̄ n.

Hỏi Ngã

Tác Giả: Đoàn Văn Phi Long

Thứ Tư, 04 Tháng 11 Năm 2009 10:50

-Thay báng dá khác. Có thá thay cá hai dá u hái ngá báng mát dá nám nghiên 45 đá nhá hình dái đây, tám đát tên là dá u “nghiên”

Đã

Pháng cách này rát thích háp đá viát tay, nháng phái viát kiáu nác đôi hay má o nhá chá Bác sĩ, đá không ai bá đác. Đá có thá dùng trong computer chá c phái nhá mát ngái nào đó cài thêm dá u này vào trong các cháng trình viát tiáng Viát.

Trên đây chá là vài ý kián thô thián, náu tháy sai thì xin chá giáo, náu trái tai thì xin bá qua cho.

(Úc Châu- 22-Feb-07)